

KĀ JŪS VARAT ATBALSTĪT UN POPULARIZĒT DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS UN SEKSUĀLĀS UN REPRODUKTĪVĀS VESELĪBAS UN TIESĪBU JAUTĀJUMUS ES?

MĒS JŪS AICINĀM LAIKAPOSMĀ NO 2019.-2024. GADAM STRĀDĀT, LAI VISI EIROPIEŠI VARĒTU DZĪVOT BRĪVU UN DROŠU PERSONĪGO UN ĢIMENES DZĪVI SABIEDRĪBĀ, KURĀ NAV SEKSISMA UN DISKRIMINĀCIJAS. JŪMS IR PILNVARAS UN JŪS VARAT RĪKOTIES JOMĀS, KAS IR ES IEKŠĒJĀ KOMPETENCĒ:

IESTĀTIES PAR SEKSUĀLO UN REPRODUKTĪVO BRĪVĪBU, DROŠĪBU UN CIEŅU AR ES RĪCĪBPOLITIKAS STARNIECĪBU

Dzimumu līdztiesība un vardarbības pret sievietēm novēršana.

Vardarbība pret sievietēm ES joprojām ir izplatīta, turklāt sievietes joprojām nesamērīgi cieš no līdztiesības trūkuma. ES nepieciešams apņēmīgi rīkoties, lai izskaustu visa veida vardarbības izpausmes pret sievietēm. Mēs aicinām jūs strādāt pie tā, lai Eiropas Savienībā "Stratēģiskā iesaiste par dzimumu līdztiesību" tiktu aizstāta ar visaptverošu un juridiski saistošu "Stratēģiju par Sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību", ietverot stingras saistības, skaidrus indikatorus un nosakot atbildību visām ES institūcijām un dalībvalstīm. Ja ES ir apņēmusies uzlabot dzimumu līdztiesību ilgtermiņā, tad izglītībai par attiecībām un seksualitāti būtu jābūt jaunās stratēģijas centrā.

Nevar taču noliegt, ka bērnu un jauniešu izglītošana par dzimumu līdztiesību un cīņa pret seksistiskām sociālajām normām par sievišķību un vīrišķību, kas kaitē gan puikām, gan meitenēm, ir svarīgākais, lai novērstu seksuālu un uz dzimumu balstītu vardarbību, iebiedēšanu un emocionālu huligānismu. Mūsu atbildībā ir gādāt, lai visiem jauniešiem būtu nepieciešamās prasmes veidot veselīgas attiecības, kuru pamatā ir cieņa, piekrišana un vienlīdzība.

Tāpat mēs arī aicinām jūs paust mudinājumu visai ES un tās dalībvalstīm ratificēt un īstenot Eiropas Padomes Stambulas Konvenciju (par vardarbības pret sievietēm un vardarbību ģimenē) novēršanu un apkarošanu), kas šajā jomā ir vispilnvērtīgākais līgums.

Sabiedrības veselība

Veselība, tostarp reproduktīvā veselība, ir būtiski svarīgs faktors eiropiešu veselībai.

ES sabiedrības veselības politikai un finansējumam jāveicina vienlīdzīga piekļuve augstas kvalitātes veselības aprūpei visiem eiropiešiem, tai jārisina arī konkrētās vajadzības, kas ir sabiedrības grupām, ko nevienlīdzība skar visvairāk, kā arī jāatbalsta oganizācijas, kas strādā nolūkā šādas problēmas mazināt.

Mēs mudinām jūs turpināt aicināt ES iekļaut seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību popularizēšanu un uzlabošanu ES Sabiedrības veselības politikā.

Jaunatne

ES Jaunatnes stratēģija 2019.-2027. gadam ir īpaši vērsta uz jauniešu grupām, kas ir ar paaugstinātu marginalizācijas risku, un tajā ir pieminēta nepieciešamība veidot orientierus un radīt atbalstu problemātikai, kas skar veselību un attiecības. Attiecības un seksuālā izglītība jauniešiem ir svarīgākais, lai veidotos pašapziņa, dzīves prasmes, kas viņiem nepieciešamas, lai viņi spētu veidot laimīgas un veselīgas attiecības bez dzimumu stereotipiem un vardarbības. Mēs aicinām jūs gādāt par to, lai ES popularizētu izglītības sniegšanu par attiecībām un seksualitāti, īstenojot Jaunatnes stratēģiju, kā arī atbalstīt organizācijas, kas strādā šajā virzienā.

Vienlīdzība un diskriminēšanas aizliegums

Vardarbība un diskriminācija ES neproporcionāli ietekmē daudzas minoritātes. ES vajag raudzīties, lai viss, ko tā dara, risinātu ES dzīvojošo cilvēku vajadzības, neraugoties uz personas dzimumu, seksuālo orientāciju un dzimuma identitāti, etnisko, reliģisko vai sociālo izcelsmi, vai, piemēram, personas ar invaliditāti. ES ir jāpieņem spēcīga Direktīva par vienlīdzīgu

attieksmi, lai varētu cīnīties pret diskrimināciju visās kompetences jomās un izmantotu visas iespējas.

Lesbietes, geji, biseksuālas, transseksuālas un starpdzimumu personas (LGBTI) jo īpaši var kļūt par upuri savas seksuālās orientācijas un dzimuma identitātes apsvērumu dēļ. Mēs aicinām jūs darīt visu iespējamo, lai ES tiktu pieņemta spēcīga stratēģija LGBTI līdztiesībai, pamatojoties uz esošo Darbību sarakstu, lai attīstītu LGBTI vienlīdzību.

Demokrātija, likuma vara un pamattiesības

Eiropas Savienībā pēdējo gadu laikā ir attīstījušās autoritāras, regresīvas, pret sievietēm naidīgas jeb mizoginiskas kustības. Šādu kustību kopējais mērķis ir kompromitēt Eiropas vērtības: likuma varu, demokrātiju un cilvēktiesību ievērošanu, tostarp vienlīdzību un pie minoritātēm piederošu personu līdztiesību. Dzimumu līdztiesība, sieviešu tiesības, LGBTI personu tiesības un reproduktīvā brīvība jo īpaši tiek apdraudēta, tāpat kā pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO) un personas, kas iestājas par šādām tiesībām. Minētās kustības izmanto tādu ieroču kā dezinformācijas kampaņas un finansējuma apturēšana.

Jūs atbildat Eiropas vēlētajiem par uz tiesībām balstītas demokrātijas saglabāšanu ES dalībvalstīs. Mēs aicinām jūs turpināt darbu, veidojot ES mehānismus, kas iestājas par demokrātiju, likuma varu un pamattiesībām, cieši uzraudzīt un nosodīt negatīvas tendences likuma varas jomā, pamattiesību un pilsoniskās telpas kontekstā visās ES dalībvalstīs, kā arī garantēt ES atbalstu PSO un personām, kas tiek apdraudētas.

NODROŠINĀT PAAUGSTINĀTU ES FINANŠĒJUMU NOLŪKĀ AIZSARGĀT SIEVIEŠU TIESĪBAS UN POPULARIZĒT DZIMUMU LĪDZTIESĪBU

VISĀS DARBA JOMĀS PARLAMENTĀ KONSEKVENTI IESTĀJIETIES PAR DZIMUMU

Budžeta veidošana, ņemot vērā dzimuma aspektus

Šāda pieeja ir viena no svarīgākajām stratēģijām, lai panāktu vienlīdzību starp vīriešiem un sievietēm, koncentrējoties uz to, kā tiek izlietoti sabiedriskie līdzekļi. Neraugoties uz ES apņemšanos, EP nesēna veica pētījumu, kurā tika konstatēts, ka kopš 2015. gada budžeta veidošanā, ņemot vērā dzimuma aspektus, ir bijis vērojams minimāls progress vai tā nav bijis vispār. Mēs aicinām jūs mudināt ES atbildēt par to, vai un kā šī stratēģiskā pieeja tiek izmantota, lai visi ES izdevumi Daudzgaļu finanšu plānā un gada budžetos periodā no 2021.-2027.gadam būtu ar atdevi dzimumu līdztiesības ziņā.

Finanšu atbalsts organizācijām, kas strādā ar sieviešu tiesību jautājumiem.

Jaudīgām sieviešu tiesību organizācijām ir izšķirīga loma dzimumu līdztiesībā un cīņā pret vardarbību, kuras pamatā ir dzimums. ES ir jāsniedz finansiāls un politisks atbalsts un aizsardzība PSO, kā arī personām, kas popularizē dzimumu līdztiesību, nediskriminēšanu, sieviešu tiesības un seksuālās un reproduktīvās tiesības, jo šādu personu grupas sastopas ar specifiskiem riskiem. Mēs aicinām jūs gādāt par to, lai tiktu veidotas speciālas budžeta līnijas dzimumu līdztiesībai, sieviešu tiesībām un cīņai pret vardarbību, kas balstīta uz dzimumu; mēs aicinām jūs gādāt arī par budžeta pieaugumu šo jautājumu risināšanai DFP 2021.-2027. gadam Tiesību un vērtību programā.

KO MĒS SAPROTAM AR SEKSUĀLĀS UN REPRODUKTĪVĀS VESELĪBAS UN TIESĪBU JAUTĀJUMIEM (SRVT)?

2018.gadā Gutmahera-Lanseta (Guttmacher-Lancet) Komisijas ziņojumā "Paātrināt progresu - seksuālā un reproduktīvā veselība un tiesības visiem" tika piedāvāta jauna, holistiska SRVT definīcija: "Seksuālā un reproduktīvā veselība ir fiziskas, emocionālas, garīgas un sociālas labklājības stāvoklis attiecībā uz visiem seksuālo un reproduktīvo jautājumu aspektiem, nevis tikai fakts, ka nav slimību vai disfunkcijas vai saslimšanas. Līdz ar to pozitīvā pieejā seksualitātei un reproduktīvajai veselībai ir nepieciešams iekļaut arī baudāmu seksuālo attiecību, uzticēšanās un komunikācijas lomu, kas savukārt stimulē pašapziņu un vispārēju labklājību. Ikvienam cilvēkam ir tiesības pašam pieņemt lēmumus attiecībā uz savu ķermeni un saņemt pakalpojumus, kas šīs tiesības atbalsta."

Darbā Parlamentā vienmēr raugieties uz jautājumiem caur dzimumu prizmu.

ES ir uzņēmies politiskas un juridiskas saistības nodrošināt sieviešu un vīriešu līdztiesību, kā arī sekmēt to visā savā darbībā. Dzimumu līdztiesības jēdziena integrēšana visos pārvaldības līmeņos nozīmē vērtēt, kā politika visās jomās atšķirīgi varētu ietekmēt sievietes un vīriešus jebkurā publiskas darbības posmā: sagatavojot, plānojot, īstenojot, uzraugot un vērtējot rīcībpolitiku. Lai garantētu, ka pastāv šī dzimumu līdztiesības prizma visā EP darbā, visām komitejām vajadzētu izraudzīties kādu deputātu kā dzimumu līdztiesības jautājumu kontaktpersonu, bet EP kopumā vajadzētu savu priekšsēdētāja vietnieku, kas atbild par dzimumu līdztiesību.

Sistemātiski izteikties par seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību jautājumiem.

Mēs jūs aicinām pastāvīgi aktualizēt seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumus un nosodīt uzbrukumus sieviešu tiesībām un autonomijai, piemēram, ar EP rezolūciju starpniecību vai nākot klajā ar publiskiem paziņojumiem, uzklaušanās procedūrās un veicot izpēti. Tāpat jūs varat pievienoties un aktīvi piedalīties attiecīgajās formālajās un neformālajās starpprupās, sadarbības tīklos, kas popularizē cilvēktiesības, dzimumu līdztiesību un SRVT.

Iesaistiet pilsoniskās sabiedrības organizācijas (PSO)

Jēgpilna un patiesa PSO iesaiste būtiski uzlabo politikas veidošanas procesu. Mēs aicinām jūs regulāri sadarboties ar PSO, organizācijām, kas strādā ar sieviešu tiesībām un SRVT un gādāt, lai mūsu balsis un profesionālā pieredze papildina arī jūsu darbu.

Papildu informācija:

Kā jūs kā EP deputāts varat iestāties par seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām (SRVT) — ceļvedis, lai atbalstītu SRVT Eiropas Parlamentā.

Reproduktīvajai brīvībai un dzimumu līdztiesībai pastāv apdraudējums — par regresīvām kustībām, kas apdraud Eiropas vērtības.

IPPF European Network cares.
We are working through our 30 autonomous national Member Associations across Europe and Central Asia so that all women, men, children and young people can lead safe and dignified sexual and reproductive lives, free from harm and discrimination.

IPPF

International
Planned Parenthood
Federation

European Network

